

ADR Nord

AGENȚIA DE DEZVOLTARE REGIONALĂ NORD

Descoperim orașul Sîngerei

Lansare de proiect la Duruitoarea Veche, comuna Costești, raionul Rîșcani”

Ultima sesiune a Programului de instruire „Elaborarea proiectelor din fondurile FNDR și UE”, în Regiunea Nord

Masă rotundă | Au fost prezentate 4 propuneri de proiecte

Studiu de fezabilitate pentru un proiect din comuna Larga, raionul Briceni

Întâlnire cu Ambasadorul SUA în RM, E.S. William H. Moser, și directorul din RM al USAID, Kent Larson

Membrii CNCDR s-au întrunit în ședință

Esența unui studiu de fezabilitate, tema unui Cluster Club la ADR Nord

Atelier de lucru | Proiecte care vor fi finanțate în cadrul Programului UE 12

Ședința lărgită a Colegiului Ministerului Dezvoltării Regionale și Construcțiilor

Calitatea lucrărilor la drumului M-14 prin or. Edineț, subiect de discuție la Primăria Edineț

Ședință de lucru: Examinarea proiectelor incluse în DUP și POR

„Importanța studiilor de fezabilitate în consolidarea procesului de dezvoltare regională în Republica Moldova”, proiect finalizat

Memorandumuri de colaborare | Monitorizarea proiectelor | Avize

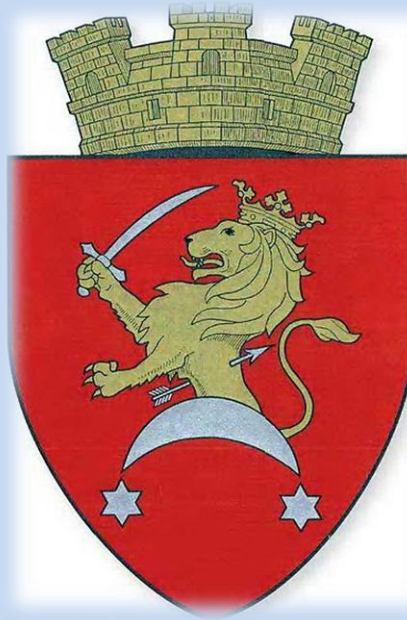
DESCOPERIM ORAȘUL SÎNGEREI

Amplasarea geografică. Sîngerei este situat pe malul stîng al rîului Ciulucul Mare și pe autostrada Chișinău-Cernăuți, la 108 km de capitala republicii și la 26 km de stația de cale ferată Bălți.

Repere istorice. Pentru prima dată Sîngerei este menționat într-un document din 1586. În anul 1675, ultimul deținător de moșii din Sîngerei, Ioan Kalmuțki, s-a refugiat în Polonia împreună cu Ștefan Vodă Petriceico și acolo a fost recunoscut nobil polonez de regele Ioan al III-lea al Poloniei. După anexarea Basarabiei la Rusia, proprietara moșiei Sîngerei devine familia Keșco, care a deținut această proprietate pînă la mijlocul sec. XIX. Ultimii proprietari ai moșiei Sîngerei au fost din familia Kalmuțki, care au deținut-o pînă la reforma agrară din 1919. Prima școală primară s-a deschis în localitate în anul 1903. În 1965, localitatea capătă denumirea de Lazovsc, în numele revoluționarului Serghei Lazo, însă la sfîrșitul secolului al XX-lea își recapătă denumirea sa veche, Sîngerei. Din anul 2001, Sîngerei are legături de înfrățire cu orașul Hîrlău din România.

Resurse naturale. Orașul Sîngerei are o suprafață de 83,37 km², cea mai mare parte fiind constituită din terenuri cu destinație agricolă, care ocupă în jur de 5.700 ha sau circa 70%. Resursele acvatice ale orașului sunt formate de rîul Ciulucul Mare, care intersectează orașul, și de 8 iazuri și heleșteie cu o suprafață totală de peste 50 ha, cel mai mare iaz are o suprafață de 21,6 ha.

Economie. Orașul Sîngerei este o localitate urbană cu un potențial economic ridicat, datorită numărului destul de mare de agenți economici puternici din teritoriu. În prezent, în oraș activează circa 800 de agenți economici. Numărul lor s-a mărit în ultimii trei ani considerabil, în mare măsură datorită creșterii numărului întreprinderilor individuale și cel mai mult datorită creșterii numărului agenților economici care activează în bază de patentă. Agenții economici mari sunt

principalii actori ai economiei locale, care asigură în primul rînd locuri de muncă, iar în al doilea rînd contribuie la formarea bugetului local. Unul din principalii agenți economici este societatea pe acțiuni „Fabrica de vinuri Sîngerei”, care funcționează din anul 1956. Principalul gen de activitate este prelucrarea strugurilor și a merelor. În prezent, fabrica prelucrează de la 2,5 la 5 mii tone de struguri pe an. În ultimii 5 ani, pe teritoriul fabricii s-au deschis secții de îmbuteliere a uleiului de floarea soarelui, cîteva întreprinderi, printre care Î.M. „Bel-Alco”, „Vinagroprofit” SRL.

Social. Populația orașului Sîngerei este de 14.700 oameni, dintre care cel mai mare număr îl constituie moldovenii: 14.050 sau 94,6%, restul fiind ruși – 310 sau 2,1%, romi – 250 sau 1,7% și 1,6% sunt reprezentanți ai altor naționalități. Din punct de vedere etnic, orașul Sîngerei este o localitate mononațională. Sistemul de învățămînt este format din 4 instituții preșcolare, 2 școli de studii medii generale și 2 licee în care își fac studiile 2.360 elevi. Pînă în anul 2002, în oraș existau 3 școli medii și 1

liceu, însă, din 2003, o școală medie a fost transformată în liceu. Sistemul de ocrotire a sănătății este format din 7 instituții medicale: un spital, un centru al medicilor de familie și altele. Pe teritoriul orașului funcționează 5 farmacii. Instituțiile culturale ale orașului sînt reprezentate de o bibliotecă publică și o casă de cultură. Din anul 1955, în oraș funcționează orchestra populară de fanfară – Colectiv Artistic Emerit al republicii, din 1980. Ansamblul model „Busuioc moldovenesc” a fost înființat în anul 1964, iar în anul 1989 ocupă locul I la concursul republican. Orașul dispune de 4 construcții sportive. Echipa de copii de fotbal participă în campionatele naționale și în diverse turnee internaționale.

ACTIVITĂȚI CURENTE

A FOST LANSAT PROIECTUL „APROVIZIONAREA CU SERVICII DE APĂ ȘI CANALIZARE A LOCUITORILOR SATULUI DURUITOAREA VECHÉ, COMUNA COSTEȘTI, RAIONUL RÎȘCANI”

Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor (MDRC), Agenția de Dezvoltare Regională Nord (ADR Nord), Agenția de Cooperare Internațională a Germaniei (GIZ) și Primăria orașului Costești au lansat marți, 22 noiembrie a.c., proiectul de dezvoltare regională „Aprovizionarea cu servicii de apă și canalizare a locuitorilor satului Duruitoarea Veche, comuna Costești, raionul Rîșcani”.

Lansarea a avut loc în incinta Casei de Cultură din Duruitoarea Veche. La eveniment au participat directorul ADR Nord, Ion BODRUG; președintele Consiliului Regional pentru Dezvoltare Nord (CRD Nord), președintele raionului Rîșcani, Ion PAREA; primarul de Costești, Ion PLEȘCA; reprezentantul Guvernului Republicii Moldova în teritoriu, Valeriu DODIȚĂ, operatorul economic, reprezentat de SRL „VALIS”, și locuitori din satul Duruitoarea Veche.

Proiectul menționat este unul din cele două proiecte din Regiunea de Dezvoltare Nord aprobat spre finanțare din sursele GIZ în 2011.

În cadrul lansării proiectului, directorul ADR Nord, Ion BODRUG, s-a referit la importanța proiectului pentru cetățenii din localitate, menționând că, pînă în momentul lansării oficiale a proiectului, s-a muncit foarte mult. „Mulțumesc comunității că a acceptat, în cadrul proiectului, parteneriatul cu GIZ și Consiliul raional Rîșcani.

Mulțumesc pentru contribuția locuitorilor și a Consiliului raional Rîșcani la proiect. Desigur, cooperarea noastră nu poate să nu dea, în final, rezultate frumoase”, a spus, la deschiderea lansării, Ion BODRUG.

La rîndul său, președintele CRD Nord, Ion

PAREA, i-a felicitat pe localnici cu ocazia lansării proiectului, menționînd importanța acestuia. „Este un eveniment deosebit astăzi. Dvs., locuitorii satului, cunoașteți mai bine decît noi situația în ceea ce privește calitatea apei pe care o utilizați. Sănătatea noastră

depinde, în mare măsură, de calitatea apei pe care o întrebuițăm”, a spus președintele Ion PAREA. De asemenea, președintele CRD Nord a mulțumit echipei GIZ și cea a Consiliului raional Rîșcani, care „au lucrat foarte și foarte mult”. „Este foarte important că în raioanele Rîșcani și Cahul se lansează astfel de proiecte-pilot”, a mai spus președintele Ion PAREA.

In discursul său, primarul de Costești, Ion PLEȘCA, și-a felicitat sătenii cu ocazia lansării proiectului, mulțumindu-le pentru curajul de a contribui financiar la proiect. „Multe sate din țară au apă, dar canalizare nu prea, ceea ce este foarte important pentru noi, grație acestui proiect”, a spus primarul de Costești, mulțumindu-le celor care muncesc și au contribuit financiar la proiect.

Partea oficială a lansării proiectului s-a încheiat cu semnarea unui Acord de parteneriat între ADR Nord și Primăria orașului Costești, acțiune precedată de o prezentare a activităților ADR Nord. Acordul de

parteneriat a fost semnat de către directorul ADR Nord, Ion BODRUG, președintele CRD Nord, Ion PAREA, și primarului de Costești, Ion PLEȘCA.

DESPRE PROIECT. Obiectivul general al proiectului de la Duruitoarea Veche este crearea accesului la servicii de AAC pentru locuitorii satului. Solicitantul proiectului este Primăria comunei Costești. În urma implementării proiectului, 470 locuitori ai satului Duruitoarea Veche și cca 3000 de locuitori din comuna Costești vor beneficia de apă potabilă și canalizare. Implementarea proiectului, finanțat de GIZ, va dura un an. Bugetul total al proiectului este de 2 400 mii lei. Până în prezent, în activitățile proiectului au fost implicați cca 100 persoane: reprezentanți ai beneficiarilor proiectului, APL, prestatori de servicii AAC, servicii publice desconcentrate în teritoriu, Agenția „Apele Moldovei”, MDRC, Ministerul Mediului, ADR Nord. / adrnord.md

ULTIMA SESIUNE A PROGRAMULUI DE INSTRUIRE „ELABORAREA PROIECTELOR DIN FONDURILE FNDR ȘI UE”, ÎN REGIUNEA NORD

Ultima sesiune, cea de-a șaptea, a Programului de instruire „Elaborarea proiectelor din fondurile FNDR* și UE”, desfășurat în cadrul proiectului „Dezvoltarea Capacității pentru Dezvoltare Regio-nală și Cooperare Transfrontalieră în Republica Moldova”, a avut loc marți, 29 noiembrie a.c., la Bălți.

Programul de instruire a fost organizat de Agenția de Dezvoltare Regională Nord (ADR Nord) cu suportul financiar oferit de Agenția de Cooperare Internațională a Germaniei (GIZ) și realizat de către experții Centrului Regional de Asistență și Informare a Organizațiilor Neguvernamentale CONTACT-Bălți.

La eveniment au participat reprezentanți ai Autorităților Publice Locale de nivelul I și II din

Regiunea Nord, reprezentanți ai ONG-urilor, precum și angajați ai ADR Nord. În cadrul ultimei sesiuni, experții CONTACT-Bălți i-au informat pe

participanți în privința procedurilor de aplicare a proiectelor la FNDR și fondurile Uniunii Europene. Totodată, organizatorii ultimei sesiuni a Programului de instruire au urmărit să asigure transferul de practici pozitive privind elaborarea conceptelor

de proiecte în principalele domenii de finanțare.

„Permiteți-mi, din partea ADR Nord și a directorului Agenției, să vă felicit cu ocazia finalizării cursului de instruire. A fost un curs anume pentru dezvoltarea capacităților dvs. în domeniul elaborării proiectelor. Urmărim scopul ca la următorul apel de propuneri de proiecte din FNDR, dar și în cadrul Programului Operațional

Comun Romania-Ucraina-Republica Moldova 2007-2013, care vor avea loc în ianuarie 2012, să avem cât mai multe propuneri de proiecte calitative. Vă dorim multă sănătate, baftă, baftă și iar baftă la toate concursurile de proiecte", a spus, la finalizarea Programului, Constantin BÂNDIU, șeful Secției management proiecte de la ADR Nord, împuternicit temporar în exercitarea atribuțiilor directorului ADR Nord.

”Vă mulțumesc pentru faptul că, într-adevăr, ați fost foarte deschiși. Această comunicare reușită între noi - nu ne-am simțit învățați, dar ne-am simțit colegi cu dvs. - este rezultatul unei foarte bune pregătiri profesionale a dvs.”, a spus vicepreședintele raionului Rîșcani, Galina ZAMURDAC, mulțumindu-le organizatorilor pentru buna desfășurare a sesiunilor de instruire.

Amintim că au fost planificate 7 sesiuni ale Programului de instruire menționat. Prima sesiune (19-21 aprilie a.c.), a doua sesiune (24-26 mai a.c.), a treia sesiune (21-23 iunie a.c.), a patra sesiune (19-21 iulie a.c.), a cincea sesiune (21-23 septembrie), a șasea sesiune a Programului de instruire (19-21 octombrie) au avut loc la Bălți, Edineț și Soroca. Sesiunea a șaptea, ultima, a Programului a început marți, 29 noiembrie, la Bălți, și va continua la Edineț (30 noiembrie) și Soroca (1 decembrie). Potrivit directorului ADR Nord, Ion Bodrug, Programul de instruire va contribui la consolidarea capacităților organizațiilor din Republica Moldova în domeniul dezvoltării regionale, la stabilirea de parteneriate, la identificarea și dezvoltarea unor proiecte-cheie pentru regiune etc.

PROGRAMUL OPERAȚIONAL COMUN ROMÂNIA-UCRAINA-REPUBLICA MOLDOVA 2007-2013

In prima parte a celei de-a șaptea sesiuni a Programului „Elaborarea proiectelor din fondurile FNDR și UE” a avut loc un seminar de informare privind cel de-al doilea apel de propuneri de proiecte al Programului Operațional Comun Romania-Ucraina-Republica Moldova 2007-2013, organizat de către Ministerul Dezvoltării Regionale și Turismului (MDRT) din România. Astfel, reprezentanți ai Oficiului Secretariatului Tehnic Comun din Iași au oferit celor în jur de 50 de participanți informații cu privire la rezultatele primului apel de propuneri de proiecte, au prezentat caracteristicile generale ale celui de-al doilea apel de propuneri de proiecte, au prezentat cerințele de eligibilitate pentru proiecte etc.

Astfel, MDRT din România, în calitate de Autoritate Comună de Management a Programului Operațional Comun România-Ucraina-Republica Moldova 2007-2013,

solicită propuneri de proiecte pentru **Prioritatea 1:** Către o economie mai competitivă a zonei de frontieră; **Prioritatea 2:** Mediul și pregătirea pentru situații de urgență și **Prioritatea 3:** Promovarea activităților People to People, în aria eligibilă a programului, proiecte care vor beneficia de asistență financiară din Program.

Propunerile de proiecte pot fi depuse la sediile Secretariatului Tehnic Comun al programului: Biroul Regional pentru Cooperare Transfrontalieră Suceava, str. Dragoș Vodă nr. 22, Biroul Regional pentru Cooperare Transfrontalieră Iași, str. Păcurari nr. 110. De asemenea, informații utile puteți găsi [AICI](#) și [AICI](#).

Termenul limită de depunere a proiectelor este 30 ianuarie 2012.

adrnord.md

MASĂ ROTUNDĂ ÎN CADRUL PROIECTULUI „SUSȚINEREA DEZVOLTĂRII REGIONALE ÎN MOLDOVA: OPORTUNITATE PENTRU STIMULAREA DEZVOLTĂRII SOCIETĂȚII CIVILE” | AU FOST PREZENTATE 4 PROPUNERI DE PROIECTE

BĂLȚI, 28 noiembrie | O masă rotundă în contextul derulării ultimei etape a proiectului „Susținerea Dezvoltării Regionale în Moldova: oportunitate pentru stimularea dezvoltării societății civile” a avut loc la Bălți.

Organizatorii mesei rotunde - directorul general al Agenției Tehnologice cehe CzechINVENT, René SAMEK, și Manfred HELLMICH, consultant superior în cadrul CzechINVENT, precum și Iulia SÎRGHI-ZOLOTCO, cercetător economic la Centrul Analitic Independent „Expert-Grup” -, împreună cu invitații au analizat 4 propuneri de proiecte pe care le-au elaborat și prezentat Liuba BARANCEANU, specialist în elaborarea, implementarea și monitorizarea proiectelor la Agenția de Dezvoltare Regională Nord (ADR Nord); Nina BÂNDIU, directorul executiv al ONG „CONSULT-NORD”; Gheorghe ȘOVA, președintele ONG „Alianța între generații” și Sergiu MIHAILOV, directorul executiv al ONG „pro Cooperare regională”.

Astfel, au fost prezentate următoarele propuneri de proiecte: 1) „Specialiști calificați în implementarea proiectelor regionale din Republica Moldova” (Liuba

Baranceanu); 2) „Crearea unei zone de odihnă și agrement în Regiunea de Dezvoltare Nord” (Nina Bândiu), 3) „Combaterea migrației și sărăciei extreme prin dezvoltarea afacerilor concentrate pe turism rural” (Gheorghe Șova) și 4) „Programul de dezvoltare a Întreprinderilor Mici și

Mijlocii în mediul rural” (Sergiu Mihailov).

Proiectele prezentate urmează a fi, după caz, revăzute și propuse finanțatorilor.

Două mese rotunde similare urmează să aibă loc în următoarele două zile, 29 și 30 noiembrie a.c., la Cimișlia și Chișinău, unde autori de proiecte vor prezenta 4 propuneri de proiecte pentru Regiunea de Dezvoltare Centru și 5 propuneri de proiecte pentru Regiunea de Dezvoltare Sud.

Proiectul „Susținerea Dezvoltării Regionale în Moldova: oportunitate pentru stimularea dezvoltării societății civile” este implementat de Centrul Analitic Independent „Expert-Grup” și Agenția Tehnologică CzechINVENT cu susținere financiară din partea Ministerului Afacerilor Externe al Republicii Cehe și Fundația SOROS în cadrul Programului „Est-Est: Parteneriat fără frontiere”.

adrnord.md

CLICK!

- 06.10.2011 | [Experti de la CzechINVENT și Expert-Grup au examinat două propuneri de proiecte](#)
- 25.07.2011 | [Delegație de la CzechINVENT și Expert-Grup, în vizită la ADR Nord](#)

A FOST ELABORAT STUDIUL DE FEZABILITATE PENTRU IMPLEMENTAREA PROIECTULUI DE INAUGURARE A INCUBATORULUI DE AFACERI DIN COMUNA LARGA, RAIONUL BRICENI

Studiul de fezabilitate pentru implementarea proiectului „Inaugurarea incubatorului de afaceri din comuna Larga – un factor important în activitățile privind măsurile active de ocupare a tineretului din regiune”, elaborat de Business Consulting Institute (BCI), a fost prezentat vineri, 25 noiembrie a.c., la Agenția de Dezvoltare Regională Nord (ADR Nord).

Studiul de fezabilitate a fost prezentat de către specialiștii BCI Mihai CASIAN, consultant finanțe și economie, și Iuliana CASIAN, expert în marketing și statistică. La prezentare au participat primarul de Larga, Radu URECHEANU, managerul proiectului

de la Larga, Angela LARSCHI, precum și specialiști de la ADR Nord.

DESPRE PROIECT. Solicitantul proiectului din comuna Larga este Primăria comunei Larga, raionul Briceni. Suma totală a proiectului este 8 218 915 lei, din care 3 820 446 de lei solicitați din sursele Fondului Național pentru Dezvoltare Regională (FNDR). După etapa de elaborare a proiectului tehnic, proiectul de la Larga va fi lansat oficial și implementat, timp de 12 luni, de ADR Nord. / adrnord.md

DIRECTORUL ADR NORD, ION BODRUG, S-A ÎNTÎLNIT CU AMBASADORUL SUA ÎN RM, E.S. WILLIAM H. MOSER, ȘI DIRECTORUL DIN RM AL USAID, KENT LARSON

Directorul Agenției de Dezvoltare Regională Nord (ADR Nord), Ion BODRUG, s-a întâlnit marți, 15 noiembrie a.c., cu Ambasadorul SUA în R. Moldova, E.S. William H. MOSER, și cu directorul din R. Moldova al Agenției SUA pentru Dezvoltare Internațională (USAID), Kent LARSON. Întâlnirea a avut loc în incinta filialei din Bălți a concernului german „Dräxlmaier Group”, găzduit de Zona Economică Liberă „Bălți” (ZEL „Bălți”).

În cadrul întrevederii cu înalții oficiali, directorul ADR Nord, Ion BODRUG, a menționat - în contextul unei prezentări a zonei economice de către administratorul principal al ZEL „Bălți”, Marin CIOBANU -, că succesul ZEL „Bălți” reprezintă succesul Regiunii Nord, iar investițiile străine în regiune contribuie la crearea de noi locuri de muncă pentru cetățeni.

Cu ocazia acestei întâlniri, directorul Ion BODRUG i-a invitat pe E.S. William H.

MOSER și Kent LARSON să viziteze ADR Nord, pentru o prezentare mai amplă a procesului dezvoltării regionale în Regiunea Nord.

Menționăm că ADR Nord are semnat cu ZEL „Bălți” un Memorandum de colaborare.

Totodată, ADR Nord implementează, pe teritoriul ZEL „Bălți” proiectul „Conectarea zonei economice libere «Bălți» la utilitățile municipale: apă, canalizare, electricitate, drumuri de acces”, proiect finanțat, în mare parte, din sursele Fondului Național pentru Dezvoltare Regională.

Potrivit Ministerului Economiei, prezența, în cadrul ZEL „Bălți”, a „Dräxlmaier Group” a stimulat lansarea zonei economice libere. Printre clienții concernului se numără cei mai renumiți producători de automobile cum ar fi BMW, Mercedes-Benz, Porsche, Audi, Bugatti, Volkswagen, Jaguar, Cadillac, Lexus.

MEMBRII CNCDR S-AU ÎNTRUNIT ÎN ȘEDINȚĂ

Membrii Consiliului Național pentru Coordonarea Dezvoltării Regionale (CNCDR) s-au întrunit marți, 15 noiembrie a.c., în ședință pentru a discuta eficiența valorificării mijloacelor financiare în procesul de implementare a proiectelor de dezvoltare regională în anul 2011.

Marcel RĂDUCAN, ministrul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor a menționat că scopul acestei ședințe este de a audia informația cu privire la gradul de implementare a proiectelor de dezvoltare regională și, după caz, adoptarea unor decizii de intervenții în vederea asigurării derulării cu succes a activităților planificate și atingerii obiectivelor stabilite în cadrul politicii de dezvoltare regională.

În cadrul ședinței, directorii de agenții au prezentat informația detaliată privind proiectele în derulare, mijloacele financiare alocate din Fondul Național pentru Dezvoltare Regională (FNDR), procentajul de valorificare și principalele probleme în eficiența procesului de implementare.

Astfel, din totalul de circa 163 mln lei alocați în FNDR au fost cheltuiți circa 60%, pe proiecte concrete și pentru asigurarea activității operaționale a ADR Nord, Centru și Sud.

Totodată, responsabilii de la agenții au comunicat că, pînă la finele anului curent, în majoritatea proiectelor vor reuși să utilizeze toți banii alocați, cu excepția cazurilor în care au loc construcția drumurilor, iar condițiile climaterice nu

vor permite realizarea cu succes a lucrărilor. De asemenea, directorii agențiilor au specificat că unul din principalele obstacole în valorificarea eficientă a banilor este tergiversarea plăților pentru lucrările efectuate. Acest factor influențează imaginea și încrederea agenților economici în instituțiile

statului, într-un final ei refuzînd să participe la licitație.

O altă problemă este calitatea proiectelor. La acest capitol, președintele CNCDR, Viceprim-ministrul, ministrul economiei Valeriu LAZĂR a specificat că, începînd cu ianuarie 2012, procedura de selectare a proiectelor va fi mai riguroasă, iar agențiile trebuie să identifice filtre eficiente necesare la faza de triere a proiectelor.

Pe parcursul dialogului, membrii CNCDR au stabilit și au decis ca agențiile de dezvoltare regională să întreprindă toate măsurile necesare în vederea asimilării mijloacelor financiare planificate, iar banii ce nu vor fi valorificați pînă la finele anului să fie returnați în bugetul statului și realocați în anul 2012 pentru continuarea lucrărilor.

La finele ședinței, cei prezenți au decis ca la ulterioara întrevvedere să fie pusă în discuție noul proiect al Instrucțiunii pentru utilizatori privind înaintarea propunerilor de proiecte pentru finanțare din FNDR și oportunitatea lansării apelului de propuneri de proiectele în scopul actualizării Documentului Unic de Program și a Planurilor Operaționale Regionale. / [MDRC](#)

ESENȚA UNUI STUDIU DE FEZABILITATE, TEMA UNUI CLUSTER CLUB LA ADR NORD

O ședință Cluster Club despre esența studiilor de fezabilitate a avut loc joi, 10 noiembrie a.c., în incinta Agenției de Dezvoltare Regională Nord (ADR Nord) din Bălți. Ședința, la care au participat conducători de ONG-

uri, specialiști de la ADR Nord și consultantul Agenției de Cooperare Internațională a Germaniei (GIZ) din Regiunea Nord, a avut loc în cadrul proiectului „Implicarea ONG în procesul de dezvoltare regională”, realizat de Centrul Regional

CONTACT-Bălți. Menționăm că la ședință a participat și Stella COTORCEA, manager de granturi „Agenda Schimbării” din cadrul Programului Consolidarea Societății Civile în Moldova, finanțat de Agenția SUA pentru Dezvoltare Internațională (USAID) și implementat de FHI360.

„Implicarea ONG-urilor în dezvoltarea regională este binevenită. Noi, specialiștii ADR Nord, dacă nu vom colabora cu ONG-urile în deplină măsură, nu vom putea realiza, de unii singuri, obiectivele noastre. Cît despre studiile de fezabilitate, acestea sînt necesare pentru proiectele serioase, cu impact regional”, a spus, în cuvîntul său de salut, directorul ADR Nord, Ion BODRUG.

„Subiectul discuției în ședința de azi este foarte important, deoarece multe idei, proiecte sînt stopate, nu sînt implementate și nu au o cale spre a fi realizate, anume din cauza că beneficiarii nu înțeleg ce este un studiu de fezabilitate, cine îl

elaborează, cu ce scop, cît costă un studiu de fezabilitate, de ce costă atît de mult, care ar fi metodele de convingere a consilierilor pentru a lua o decizie în finanțarea unui astfel de document important pentru proiecte. Iată de ce considerăm că acesta este un subiect foarte important pentru autorii de proiecte”, a spus Veronica SAVIN de la Centrul Regional CONTACT-Bălți.

În cadrul ședinței, expertul CONTACT-Bălți Vlad GHIȚU a vorbit despre importanța studiilor de fezabilitate în procesul de dezvoltare regională și despre sursele posibile pentru elaborarea studiilor de fezabilitate. De asemenea, participanții la ședință au discutat mai multe aspecte ce țin de crearea unui mecanism de suport guvernamental în elaborarea studiilor de fezabilitate.

Amintim că, recent, în cadrul proiectului „Importanța studiilor de fezabilitate în consolidarea procesului de dezvoltare regională în Republica Moldova”, finanțat din sursele Republicii Cehe, au avut loc, în Regiunea Nord, două mese rotunde și patru ateliere de informare privind importanța studiilor de fezabilitate. Obiectivul proiectului menționat, cu o durată de implementare de 6 luni, este consolidarea capacităților locale în procesul de elaborare a studiilor de fezabilitate pentru proiectele investiționale. Bugetul proiectului prevede pînă la 200 000 CZK (8129,5 de euro). Detalii despre proiect [AICI](#). / adrnord.md

ATELIER DE LUCRU | PROIECTE CARE VOR FI FINANȚATE ÎN CADRUL PROGRAMULUI UE 12

Specialiști din instituțiile guvernamentale și neguvernamentale din țara noastră, precum și reprezentanți ai diferitor instituții din Slovacia, Estonia, România, Republica Cehă, Letonia,

Polonia, Lituania, Ungaria s-au întrunit joi, 10 noiembrie a.c., la Chișinău, în cadrul celui de-al treilea atelier de lucru și au discutat despre

proiectele ce vor fi finanțate în cadrul programului UE 12 de statele menționate.

Directorul Agenției de Dezvoltare Regională Nord (ADR Nord), Ion BODRUG, care a participat la atelierul de lucru, consideră că suportul twinning pentru Agențiile de Dezvoltare Regională și Consiliile Regionale pentru Dezvoltare, în cadrul programului UE 12, va avea un impact pozitiv, întrucât acest suport va contribui la dezvoltarea capacităților ADR-urilor, la actualizarea strategiilor de dezvoltare, în vederea corelării Strategiei Naționale de Dezvoltare Regională și strategiilor sectoriale.

În cadrul discuțiilor, reprezentanții Lituaniei, Slovaciei, României și Estoniei au comunicat că țările pe care le reprezintă sunt dispuse să aloce bani pentru proiectul „Dezvoltarea societății civile” din țara noastră. Ei au menționat că vor susține acțiuni ce vor promova politicile guvernamentale, asigura

transparență în cheltuirea banilor publici, monitoriza activitățile întreprinse de autoritățile atât centrale, cât și locale.

Directorul ADR Nord, Ion BODRUG, a apreciat drept reușite prezentările Poloniei și Letoniei, prezentări ce corespund, potrivit directorului ADR Nord, necesităților regiunilor de dezvoltare din Republica Moldova. De asemenea, Ion BODRUG apreciază faptul formării unei matrice a donatorilor în Republica Moldova, idee enunțată de către reprezentanții Delegației Uniunii Europene.

Scopul acestui proiect constă în consolidarea societății civile pentru o bună guvernare la nivel local, pentru combaterea corupției printre angajații administrației publice locale, precum și pentru a adopta reforme ce vor asigura dezvoltarea echilibrată a tuturor regiunilor țării.

La finalul atelierului de lucru au fost stabilite acțiunile ce vor fi întreprinse în timpul apropiat. Astfel, fiecare stat participant își va confirma participarea, după care va indica forma de susținere pe care o va acorda: twinning, experți, grant, instruire, asistență tehnică. De asemenea, fiecare dintre statele participante va menționa restricțiile referitor la achiziții publice și utilizarea bugetului. Totodată, va fi elaborat un ghid de finanțare, în paralel, a subproiectelor și vor fi identificate modalitățile de integrare a acestora într-un singur proiect.

adrnord.md

ASISTENȚĂ PENTRU PARTICIPANȚII LA CURSUL DE INSTRUIRE

participanții de la Primăria Cotova și Primăria Parcani, unde s-a întâlnit cu beneficiarii proiectului. În acest sens, au fost discutate și analizate două idei de proiecte inițiate în cadrul Programului de instruire. / adrnord.md

În perioada 8-9 noiembrie a.c., în Regiunea Nord, participanții în cadrul programului de instruire „Elaborarea proiectelor din fondurile FNDR și UE”, organizat în cadrul proiectului „Dezvoltarea Capacității pentru Dezvoltare Regională și Cooperare Transfrontalieră în Republica Moldova”, au avut posibilitatea să primească asistență în procesul de dezvoltare a ideilor de proiecte.

În perioada vizată s-a aflat într-o vizită de lucru expertul pe Programe UE Stefan Elsing, care a vizitat

ȘEDINȚA LĂRGITĂ A COLEGIULUI MINISTERULUI DEZVOLTĂRII REGIONALE ȘI CONSTRUCȚIILOR

Marti, 8 noiembrie a.c., a avut loc ședința lărgită a Colegiului Ministerului Dezvoltării Regionale și Construcțiilor în cadrul căreia s-au audiat rapoartele de executare a prevederilor Hotărârii nr. 40 din 18 august 2011 a Republicii Moldova privind Raportul auditului Construcțiilor și Dezvoltării Regionale și Raportul auditului regularității utilizării mijloacelor financiare publice alocate pentru investiții și reparații capitale în anul 2010 la Ministerul Construcțiilor și Dezvoltării Regionale, precum și executarea prevederilor Hotărârii nr.41 din 18 august 2011 a Curții de Conturi a Republicii Moldova cu privire la Raportul auditului regularității gestionării resurselor Fondului național pentru dezvoltare regională din exercițiul bugetar 2010.

În raportul său, viceministrul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor, Anatolie Zolotcov, a menționat că anul 2010 a fost important pentru asigurarea îndeplinirii sarcinilor și obiectivelor propuse.

„În condițiile existente, MDRC a reușit realizarea celei mai importante sarcini - construcția locuințelor pentru locuitorii raionului Hîncești care au avut de suferit în urma inundațiilor. Astfel, în luna august 2011, toate casele au fost transmise în gestiunea administrației publice locale. Actualmente, 88 la sută din locuințe sunt populate, toate drumurile au fost finalizate în varianta albă și au fost construite rețelele de apeduct în interiorul localității Cotul Morii”, a menționat viceministrul.

În calitate de coraportor a vorbit Vasile Radu, șef al Inspecției de Stat în Construcții (ISC), care a comunicat membrilor Colegiului și celor prezenți

care sunt cele mai importante obstacole ce împiedică desfășurarea eficientă a activității subdiviziunii. Astfel, Vasile Radu a specificat că administrația publică centrală și cea locală nu reușesc să își delimiteze atribuțiile, motiv din care inspectorii sunt nevoiți să își dedice o bună parte din activitate scrisorilor și petițiilor ce nu țin de competența ISC, fapt care nu permite deplasarea în teritoriu și verificarea tuturor obiectelor în construcție.

La capitolul dezvoltarea regională, viceministrul Veaceslav Guțuțui a menționat că Agențiile de Dezvoltare Regională trebuie să dea dovadă de mai multă responsabilitate pentru a reuși valorificarea banilor alocați pentru implementarea proiectelor din Fondul Național pentru Dezvoltare Regională. De asemenea, viceministrul a solicitat

directorilor să coordoneze activitatea managerilor de proiecte, diriginți de șantier, responsabili tehnici, tuturor celor implicați în implementarea eficientă a proiectelor.

Valentina Pleșca, directorul Direcției generale dezvoltare regională, a specificat că pentru finalizarea cu succes a proiectelor este necesară derularea eficientă a fiecărei etape din proces.

La finalul ședinței, președintele Colegiului, ministrul Marcel Răducan, a cerut tuturor șefilor de direcții, directorilor de subdiviziuni și tuturor celor implicați în valorificarea banilor publici să își asume responsabilitatea și să își îndeplinească atribuțiile cu strictețe și i-a atenționat că birocrațismul este un obstacol în orice activitate, împiedicând ceea ce vrem să promovăm. / [MDRC](#)

CALITATEA LUCRĂRILOR LA DRUMULUI M-14 PRIN OR. EDINEȚ, SUBIECT DE DISCUȚIE ÎN CADRUL UNEI ȘEDINȚE LA PRIMĂRIA EDINEȚ

Edineț, 4 noiembrie 2011 | Calitatea lucrărilor efectuate în cadrul proiectului „Renovarea drumului regional internațional M-14 prin or. Edineț”, gestionat de Agenția de Dezvoltare Regională Nord (ADR Nord), a fost subiect de discuție în cadrul unei ședințe la Primăria Edineț.

Organizarea ședinței, la care au participat președintele Consiliului Regional pentru Dezvoltare Nord (CRD Nord) și președintele raionului Rîșcani, Ion Parea, viceprimarul de Edineț, Rodelia Vasilcov, și directorul firmei „NOU CONST”, Marin Sîrbu - responsabil de efectuarea lucrărilor în cadrul proiectului menționat -, a fost solicitată de către directorul ADR Nord și secretarul CRD Nord, Ion Bodrug, în urma unui suspect reportaj televizat în care președintele raionului Edineț, Oleg Scutaru, fără a solicita și opinia operatorului economic sau a ADR Nord, pune la îndoială calitatea lucrărilor efectuate în cadrul proiectului de renovare a drumului M-14 prin or. Edineț. Asta în condițiile în care operatorul economic încă nu a finalizat integral lucrările prevăzute.

„Cînd s-au efectuat filmările nici nu am știut. Îmi este și greu să comentez cele afirmate în reportajul respectiv. Ar fi fost corect ca cei care au avut întrebări referitor la calitatea lucrărilor de asfaltare să mă întrebe. Ieri [joi, 03.11.2011 - n.r.] a fost

Inspecția de Stat în Construcții, a fost responsabilul tehnic, mi-au oferit anumite prescripții, dar dacă Inspecția de Stat în Construcții nu a oprit lucrările pe șantier, e bine”, a explicat directorul „NOU CONST”, Marin Sîrbu.

„La insistența mea personală voi solicita opinia specialiștilor, care vor face expertiza respectivă. Am să fiu foarte principial și nu voi permite să aruncăm în vînt nici măcar un bănuț. Ne vom clarifica cu toate lucrările care se fac aici, la Edineț”, a declarat președintele CRD Nord, Ion Parea.

La rîndul său, directorul ADR Nord, Ion Bodrug, a solicitat operatorului economic, responsabilului tehnic și dirigintei de șantier să întocmească, pentru ADR Nord, o scrisoare în care să relateze cum explică cele expuse în reportajul televizat menționat. „Desigur, ADR Nord a reacționat în acest caz printr-un [comunicat de presă](#), am participat în direct la o emisiune televizată, în cadrul căreia am explicat cetățenilor situația în mod direct, de la prima sursă”, a spus directorul ADR Nord. În context, Ion Bodrug a subliniat că proiectul de la Edineț este gestionat în condiții de maximă transparență și este inspectat cu regularitate de către comisii competente, iar pînă acum nu au fost depistate abateri de la normele de reconstrucție a drumului. În aceste condiții, obiecțiile președintelui raionului Edineț în privința calității lucrărilor de renovare a drumului internațional M-14 prin or. Edineț sînt pripite.

„Chiar ne-am bucurat că așa operator economic a cîștigat licitația, fiindcă e foarte serios, iar într-un timp restrîns lucrările la proiect au avansat. Ne pare rău că președintele raionului Edineț s-a folosit de niște date necalitative, din alte puncte de vedere”, a spus, la rîndul său, viceprimarul de Edineț, Rodelia Vasilcov.

După ședința de la Primărie, președintele CRD Nord, reprezentanții ADR Nord și directorul „NOU CONST” s-au deplasat în teren, unde au inspectat desfășurarea lucrărilor la proiect.

Lucrările în cadrul proiectului „Renovarea drumului regional internațional M-14 prin or. Edineț” sînt în desfășurare, în fază avansată. Angajații operatorului economic responsabil de îndeplinirea lucrărilor activează fără zile de odihnă, pentru a reuși să ducă la bun sfîrșit, în dependență

de condițiile climaterice, toate lucrările prevăzute de contractul încheiat.

Amintim că, în rezultatul [unei vizite de monitorizare din 27.10.2011](#) la proiectul din Edineț, la care a participat o comisie de la Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor (MDRC) în frunte cu șeful-adjunct de la Direcția relații cu instituțiile de dezvoltare regională, Victor Caun, s-a constatat că lucrările la renovarea drumului internațional M-14 prin or. Edineț se desfășoară conform planului de activități. / adrnord.md

DIRECTORUL ADR NORD, ION BODRUG: PREȘEDINTELE RAIONULUI EDINEȚ „SPRIJINĂ”, ÎN ACEST MOD, UN IMPORTANT PROIECT DIN REGIUNEA DE DEZVOLTARE NORD

Lucrările în cadrul proiectului „Renovarea drumului regional internațional M-14 prin or. Edineț”, gestionat de Agenția de Dezvoltare Regională Nord (ADR Nord), sînt în desfășurare, în fază avansată. Angajații operatorului economic responsabil de îndeplinirea lucrărilor activează fără zile de odihnă, pentru a reuși să ducă la bun sfîrșit, în dependență de condițiile climaterice, toate lucrările prevăzute de contractul încheiat.

În rezultatul [recentei vizite de monitorizare](#) a proiectului de la Edineț, din 27.10.2011, la care a participat o comisie de la Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor (MDRC) în frunte cu șeful-adjunct de la Direcția relații cu instituțiile de dezvoltare regională, Victor Caun, s-a constatat că lucrările la renovarea drumului internațional M-14 prin or. Edineț se desfășoară conform planului de activități. Totodată, experții de la Inspekția de Stat

în Construcții și responsabili tehnici angajați în cadrul proiectului nu au avut obiecții în privința calității lucrărilor efectuate.

Totuși, obiecții în ceea ce privește calitatea lucrărilor executate în cadrul proiectului menționat are președintele raionului Edineț, Oleg Scutaru, care este și membru al Consiliului Regional pentru Dezvoltare Nord (CRD Nord). Președintele raionului Edineț a menționat, în cadrul unui suspect reportaj televizat, că speră ca firma care a câștigat tenderul pentru reconstrucția drumului „va atrage, totuși, atenție la observațiile noastre”.

În calitatea sa de secretar al CRD Nord, directorul ADR Nord, Ion Bodrug, susține că, în acest mod, președintele raionului Edineț și Consiliul raional Edineț, care au statut de parteneri în cadrul proiectului menționat, înțeleg „să sprijine” un

important proiect din Regiunea de Dezvoltare Nord (RDN). În context, Ion Bodrug a subliniat că proiectul de la Edineț este gestionat în condiții de maximă transparență și este inspectat cu regularitate de către comisii competente, iar pînă acum nu au fost depistate abateri de la normele de reconstrucție a drumului. În aceste condiții, obiecțiile președintelui raionului Edineț în privința calității lucrărilor de renovare a drumului internațional M-14 prin or. Edineț sînt pripite.

Menționăm că, în calitatea sa de membru al CRD Nord, președintele raionului Edineț nu a participat la [ședința de constituire a CRD Nord](#) și nici nu a delegat un oficial care să-l înlocuiască. Rolul CRD Nord, din care fac parte, din oficiu, toți cei 11 președinți de raioane din Regiunea Nord, este de a elabora, coordona și monitoriza politica de dezvoltare regională la nivelul RDN.

Menționăm că, pe lîngă proiectul „Renovarea drumului regional internațional M-14 prin or.

Edineț”, ADR Nord desfășoară și alte activități menite să contribuie la dezvoltarea Regiunii Nord, în care intră și raionul Edineț. Menționăm, în acest sens, cele 7 sesiuni ale Programului de instruire „Elaborarea proiectelor din fondurile FNDR și UE”, ajuns în prezent la [sesiunea a șasea](#), din cadrul proiectului „Dezvoltarea Capacității pentru Dezvoltare Regională și Cooperare Transfrontaliera în Republica Moldova”.

Ultimele vizite de monitorizare a proiectului „Renovarea drumului regional internațional M-14 prin or. Edineț” (*click pe dată!*):

- [14.09.2011](#)
- [04.10.2011](#)
- [06.10.2011](#)
- [27.10.2011](#)

[CLICK AICI pentru a fi la curent cu evoluția TUTUROR PROIECTELOR care se află în desfășurare în RDN.](#) Proiectele sînt finanțate din sursele Fondului Național pentru Dezvoltare Regională.

adrnord.md

ȘEDINȚĂ DE LUCRU: EXAMINAREA PROIECTELOR INCLUSE ÎN DUP ȘI POR

O ședință de lucru cu privire la examinarea proiectelor incluse în Documentul Unic de Program (DUP) și Planul Operațional Regional (POR) a întrunit joi, 3 noiembrie a.c., specialiști din cadrul Agenției de Dezvoltare Regională Nord (ADR Nord) și din cadrul Ministerului Dezvoltării Regionale și Construcțiilor (MDRC).

În cadrul ședinței, directorul Direcției generale dezvoltare regională, Valentina Pleșca, șeful-adjunct de la Direcția relații cu instituțiile de dezvoltare regională, Victor Caun, directorul ADR Nord, Ion Bodrug, și patru specialiști din cadrul Secției management proiecte au analizat toate cele 28 de proiecte din POR, dintre care 19 proiecte din DUP, aflate pe lista de așteptare. În acest sens, au fost propuse acțiuni concrete pentru revizuirea și reclasificarea acestora. Acoperirea financiară, pregătirea documentației tehnice, importanța

regională, sunt cîteva dintre criteriile pe care trebuie să le întrunească un proiect acceptat spre finanțare din Fondul Național pentru Dezvoltare Regională (FNDR).

Proiectele care necesită revizuire vor fi redirecționate către aplicanți, pentru a fi îmbunătățite. Aceste proiecte urmează a fi depuse spre finanțare către diferiți finanțatori naționali și internaționali.

Proiectele care nu întrunesc o mare parte din criteriile de eligibilitate, nu au un scop clar definit și nici acoperire financiară vor fi propuse spre excludere din cele două documente. Proiectele incluse în POR care au fost îmbunătățite și care corespund cerințelor vor fi înaintate spre finanțare numai după decizia finală a Consiliului Regional pentru Dezvoltare Nord (CRD Nord).

POR din Regiunea de Dezvoltare Nord (RDN) reprezintă o parte componentă a Strategiei de

Dezvoltare Regională (SDR) și formează cadrul de implementare a acesteia. Obiectivul general al POR este de a crea platforma de implementare a Strategiei prin ciclul de programe și activități prioritare pentru anii 2010-2012 prin mobilizarea capacităților actorilor regionali și ai grupurilor de interes, încurajând angajamentul lor de a contribui la dezvoltarea regională și locală prin soluționarea problemelor și utilizarea durabilă a resurselor. În urma apelului de propuneri de proiecte, proiectele colectate au fost incluse în POR ca, mai apoi, după o analiză a pregătirii tehnice și teoretice, cele mai viabile să completeze DUP-ul.

DUP este un document de programare pe termen scurt a implementării politicii de dezvoltare regională, elaborat în baza strategiilor de dezvoltare regională și a planurilor operaționale regionale ce includ programele și proiectele prioritare de dezvoltare regională care urmează a fi realizate în perioada 2010-2012. Proiectele incluse în DUP, care nu au fost acceptate spre finanțare în 2011, sunt reanalizate, iar cele care înrunesc toate condițiile de eligibilitate și se încadrează în capacitățile financiare ale FNDR primesc undă verde spre finanțare. Restructurarea POR și DUP reprezintă o activitate ce urmează să treacă câteva etape pentru a putea fi luată o decizie finală. / adrnord.md

MASĂ ROTUNDĂ DE EVALUARE A PROIECTULUI „IMPORTANȚA STUDIILOR DE FEZABILITATE ÎN CONSOLIDAREA PROCESULUI DE DEZVOLTARE REGIONALĂ ÎN REPUBLICA MOLDOVA”

O masă rotundă de evaluare a proiectului „Importanța studiilor de fezabilitate în consolidarea procesului de dezvoltare regională în Republica Moldova”, finanțat din sursele Republicii Cehe, a avut loc marți, 1 noiembrie a.c., la Bălți. Obiectivele mesei rotunde, la care au participat reprezentanți din Administrația Publică Locală (APL) și ONG-uri, au fost (1) evaluarea rezultatelor proiectului implementat și (2) lansarea soluțiilor pentru optimizarea procesului de dezvoltare regională și procedurilor aplicate în atragerea și gestionarea fondurilor pentru implementarea proiectelor regionale.

„Îmi pare bine că ne-ați ajutat foarte mult prin recomandările Dvs., stimați reprezentanți ai APL și ONG. Broșura «Totul despre un studiu de fezabilitate», care se află în proces de editare, va fi reactualizată conform recomandărilor Dvs., iar, în scurt timp, va fi tipărită și distribuită pe întreg teritoriul țării. Vă mulțumesc pentru implicarea Dvs. Să știți că numai împreună sîntem sortiți să contribuim la dezvoltarea Regiunii Nord și să avem

un succes comun. Succesul Dvs. este succesul nostru și succesul nostru este succesul Dvs.”, a spus, la deschiderea evenimentului, directorul Agenției de Dezvoltare Regională Nord (ADR Nord), Ion Bodrug.

În rezultatul achizițiilor publice, proiectul menționat a fost subcontractat de ONG „Consult Proiect”, care gestionează proiectul.

„Toate propunerile Dvs. au fost sistematizate și au ajuns la cei care elaborează broșura «Totul despre un studiu de fezabilitate». Am discutat conținutul broșurii împreună cu experții de la Agenția de Cooperare Internațională a Germaniei (GIZ) și cu cei de la ADR Nord, toate aceste aspecte le-am luat în considerare.

Deși este mic, o să vedem că impactul acestui proiect va fi mare. Oamenii noștri au nevoie de informații cât mai multe, informație bine structurată, pentru ca noi să avem rezultate bune în procesul de dezvoltare regională”, a relatat Vlad Ghițu, expert ONG „Consult Proiect”.

În cadrul mesei rotunde, șeful Secției management proiecte de la ADR Nord, Constantin Bândiu, s-a referit la obiectivele proiectului vizat și

la procesul de dezvoltare regională în Republica Moldova.

„Proiectul se concentrează pe conștientizarea APL, să înțeleagă cât de important este un studiu de fezabilitate. Broșura care va fi editată trebuie să-i ajute pe primari (sau pe cei care vor comanda studii de fezabilitate) să stabilească corect sarcinile pentru compania care o să facă studiul de fezabilitate. Concomitent, ADR Nord, prin Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor, promovează ideea de a modifica standardele în construcție”, a spus, în

cadrul unei [recente mese rotunde](#), Margareta Vameș, consultant GIZ.

Obiectivul proiectului „Importanța studiilor de fezabilitate în consolidarea procesului de dezvoltare regională în Republica Moldova”, cu o durată de implementare de 6 luni, este consolidarea capacităților locale în procesul de elaborare a studiilor de fezabilitate pentru proiectele investiționale. Bugetul proiectului prevede pînă la 200 000 CZK (8129,5 de euro). Detalii despre proiect [AICI](#). / [adrnord.md](#)

CLICK!

- 25.10.2011 | [Masă rotundă: Ajustarea și optimizarea conceptului și conținutului broșurii „Totul despre un studiu de fezabilitate”](#)
- 26-29.10.2011 | [Ateliere de informare: Importanța studiilor de fezabilitate în consolidarea procesului de dezvoltare regională în Republica Moldova](#)

MEMORANDUMURI DE COLABORARE

I

MEMORANDUM DE COLABORARE

ÎNTRE REGIUNEA NORD (REPUBLICA MOLDOVA) ȘI REGIUNEA VEST (ROMÂNIA)

A RAD, ROMÂNIA, 29 noiembrie 2011 | Regiunea Nord (Republica Moldova) a semnat un Memorandum de colaborare pe tema dezvoltării regionale cu Regiunea Vest din România, formată din județele Arad, Caraș-Severin, Hunedoara și Timiș. Ceremonia de semnare a Protocolului a avut loc la Consiliul Județean Arad în prezența autorităților locale și regionale, a reprezentanților mediului de afaceri din regiune și ai mass-media.

Semnatarii Memorandumului au fost: Ion PAREA – președintele Consiliului Regional pentru

Dezvoltare (CRD Nord), președintele Consiliului raional Rîșcani; Ion BODRUG - director al Agenției de Dezvoltare Regională Nord (ADR Nord); Petru Nicolae IOȚCU - președintele Consiliului Județean Arad și al Consiliului pentru Dezvoltare Regională Vest (CDR Vest) și Sorin MAXIM - director general al Agenției pentru Dezvoltare Regională Vest (ADR Vest).

Obiectivul principal al Memorandumului este acela de a facilita schimbul de bune practici între cele două regiuni, dat fiind faptul că Regiunea Vest (România) reprezintă un bun exemplu în ceea ce privește managementul fondurilor de pre- și post-aderare și al politicilor pentru dezvoltare regională în ansamblu. „Ne propunem să avem o colaborare eficientă, întru beneficiul ambelor regiuni. În calitate de parteneri, vom depune tot efortul pentru a ne implica, la propunerea ADR Vest, într-un proiect de promovare a eficienței resurselor energetice, din cadrul Programului Sud Estul Europei”, a spus directorul ADR Nord, Ion BODRUG. „Regiunea Arad este un foarte bun exemplu pentru noi, este o zonă dezvoltată în plan economic și ne interesează foarte mult. Noi, cei din Moldova, suntem la început de cale și avem nevoie de un ajutor din partea Regiunii Vest România”, a declarat președintele CRD Nord, Ion PAREA.

„Este un acord de colaborare care va face în așa fel încât colegii noștri din Republica Moldova să poată să împărtășească din experiența pe care o are Regiunea Vest în ceea ce privește fondurile europene, pentru că și Moldova se pregătește pentru

integrarea în Uniunea Europeană. Acest protocol face ca cele două regiuni să se apropie și mai mult, instituțional și economic”, a precizat președintele CDR Vest, Petru Nicolae IOȚCU.

Printre activitățile prevăzute a se desfășura în cadrul acestui memorandum sunt: participarea în calitate de parteneri în cadrul proiectelor finanțate de Comisia Europeană, realizarea de schimburi de experiență (pe teme de cooperare transfrontalieră, cele mai importante proiecte implementate în regiuni) și cursuri de formare cu scopul de a dezvolta competențele tehnice, elaborarea proiectelor regionale și identificarea resurselor financiare pentru implementarea acestora. În acest sens, pe parcursul lunii noiembrie, ADR Nord și ADR Vest din România au pregătit, în cooperare, un proiect internațional pe tema eficienței energetice în clădirile publice din cele două regiuni, precum și din alte șapte țări din Europa Centrală și de Est.

Încheierea Protocolului dintre cele două regiuni a avut la bază o vizită a delegației din Republica Moldova întreprinsă la ADR Vest în luna noiembrie 2010, când au fost vizitate mai multe locații ale proiectelor de succes pentru infrastructura de transport, mediu, social și economic implementate în regiune. „Experiența pe care noi am preluat-o din Europa de Vest trebuie să o ducem mai departe către Republica Moldova. Aș fi încântat să găsim o delegație de 100 de oameni care să meargă în Republica Moldova, să stabilească un prim contact. Asta pentru că trebuie să fie oameni de afaceri interesați de Republica Moldova”, a declarat primarul de Arad, Gheorghe FALCĂ. / adrnord.md

II

ADR NORD ȘI AGENȚIA PENTRU EFICIENȚĂ ENERGETICĂ AU ÎNCHEIAT UN MEMORANDUM DE COLABORARE

CHIȘINĂU, 18 noiembrie 2011 | Agenția de Dezvoltare Regională Nord (ADR Nord), reprezentată de directorul Ion BODRUG, și Agenția pentru Eficiență Energetică (AEE), reprezentată de directorul Mihail STRATAN, au semnat un Memorandum de colaborare.

Memorandumul a fost încheiat avînd în vedere obiectivul comun al celor două agenții în domeniul eficienței energetice și de valorificare a surselor regenerabile de energie pentru obiective publice. Astfel, scopul Memorandumului este de a stabili un cadru comun pentru cooperarea dintre cele două agenții, ținîndu-se cont atît de prevederile legislației naționale și europene, cît și de obligațiile internaționale.

„Ne propunem, în 2012, să avem cu AEE o și mai eficientă colaborare, întru beneficiul Regiunii Nord. Mai mult ca atît, colaborarea noastră ar putea da roade în contextul în care Agenția pentru Dezvoltare Regională Vest din România ne-a propus să fim parteneri într-un proiect de promovare a eficienței resurselor energetice, din cadrul Programului Sud Estul Europei”, a spus directorul ADR Nord, Ion BODRUG.

„Consider că lucrul pe care l-am început în acest an va avea continuitate. Sperăm că vom colabora mai fructuos și vom avea rezultate mai frumoase, cu atît mai mult cu cît, în 2012, pentru domeniul de eficiență energetică sînt prevăzuți, din Bugetul de Stat, 189 de mln. de lei”, a declarat directorul AEE, Mihail STRATAN.

Obiectivele Memorandumului urmăresc consolidarea colaborării dintre ADR Nord și AEE în următoarele domenii:

Schimbul de informații privind politicile referitoare la conservarea energiei și tehnologiile pentru energie regenerabilă;

Furnizarea de informații privind proiectele din sectorul energetic din RM;

Promovarea măsurilor de eficiență energetică și valorificare a surselor regenerabile de energie pentru obiectivele publice în Regiunea de Dezvoltare Nord (RDN);

Facilitarea implementării politicilor naționale din sectorul energetic în RDN, în special a Planului de acțiuni privind inițierea Programului de implementare a măsurilor de eficiență energetică și valorificare a surselor regenerabile de energie pentru obiective publice;

Transferul de know-how privind elaborarea și emiterea reglementărilor în domeniul eficienței energetice.

Activitățile pe care și le propun agențiile în scopul funcționării Memorandumului încheiat presupun organizarea întîlnirilor și vizitelor de lucru, precum și pregătirea rapoartelor periodice privind progresul înregistrat în legătură cu obiectivele menționate mai sus.

AEE, subordonată Ministerului Economiei, este un organ administrativ în domeniul eficienței energetice și energiei regenerabile. Misiunea AEE este de a asigura și a sprijini realizarea obiectivelor Programului Național de îmbunătățire a eficienței energetice, acordînd asistența necesară la elaborarea programelor și planurilor locale pentru eficiența energetică și monitorizînd realizarea acestora. / adrnord.md

III

ADR NORD ȘI UNIVERSITATEA DE STAT „ALECU RUSSO” DIN BĂLȚI AU ÎNCHEIAT UN MEMORANDUM DE COLABORARE

BĂLȚI, 10 noiembrie 2011 | Agenția de Dezvoltare Regională Nord (ADR Nord), reprezentată de directorul Ion BODRUG, și Universitatea de Stat „Alecă Russo” din Bălți, reprezentată de rectorul Gheorghe POPA, au semnat un Memorandum de colaborare.

Memorandumul între cele două părți a fost încheiat în vederea realizării și dezvoltării de programe comune, specifice domeniului dezvoltării regionale și capacităților instituționale.

„Îmi mulțumesc domnului rector pentru că a acceptat propunerea noastră. Nu îmi pot închipui dezvoltarea Regiunii Nord în afara instituțiilor de felul Universității de Stat «Alecă Russo», care este una dintre cele mai puternice universități din țară. Considerăm că încheierea Memorandumului de colaborare între instituțiile noastre o să dea un impuls serios dezvoltării Regiunii Nord”, a spus directorul ADR Nord, Ion BODRUG.

La rîndul său, rectorul Universității de Stat „Alecă Russo”, prof. univ. dr. hab. Gheorghe POPA, a apreciat colaborarea anterioară a universității bălțene cu ADR Nord. „Apreciez intenția domniilor voastre întru colaborare. Consider că Memorandumul pe care îl vom semna astăzi ne va permite să culegem, mai devreme sau mai târziu, roade, fie și modeste”, a spus rectorul Gheorghe POPA.

În alt context, directorul Ion BODRUG a amintit despre reușita colaborare pe care ADR Nord a avut-o

cu universitatea bălțeană în luna mai a.c., când, împreună cu Centrul „Pro-Europa” Bălți și Consutul General al României la Bălți, au organizat o masă rotundă cu genericul „Oportunități investiționale în Regiunea de Dezvoltare Nord a Republicii Moldova”, eveniment care a avut loc în contextul Zilelor Europei la Bălți.

Potrivit directorului ADR Nord, studenții și cadrele didactice de la universitatea bălțeană vor primi, în scurt timp, o ofertă de colaborare, în baza Memorandumului încheiat astăzi. „Vă vom demonstra că Memorandumul încheiat

astăzi nu va rămîne pe hîrtie, ci o să avem o colaborare foarte fructuoasă cu universitatea bălțeană”, a menționat directorul Ion BODRUG.

Activitățile pe care și le propun părțile presupun organizarea unor studii paralele / în comun de cercetare; organizarea meselor rotunde, conferințelor, simpozioanelor etc.; implicarea studenților și a cadrelor universitare tinere în activitățile ADR Nord; alte activități considerate benefice pentru ambele părți.

Cu titulatura inițială de Institut Învățătoresc, actuala Universitate de Stat „Alecă Russo” a fost reorganizată din Institut Pedagogic (1953) în Universitate Regională de Stat (1992). Universitatea „Alecă Russo” din Bălți este una dintre cele mai apreciate instituții de învățământ superior din Republica Moldova.

MEMORANDUMUL DE ÎNȚELEGERE DINTRE LETONIA ȘI REPUBLICA MOLDOVA ÎN DOMENIUL DEZVOLTĂRII REGIONALE VA FI SEMNAT ÎN CURÎND

Memorandumul de Înțelegere dintre Letonia și Republica Moldova în domeniul dezvoltării regionale va fi semnat în curînd.

Despre procesul inițiat în vederea semnării acordului în domeniul dezvoltării regionale și problemele planificării teritoriului a discutat Elena Bejenaru, directorul Direcției generale arhitectură, construcții și locuințe a Ministerului Dezvoltării Regionale și Construcțiilor (MDRC) cu Edmund Sprudz, ministrul Mediului și Dezvoltării Regionale din Letonia.

Dialogul a avut loc în cadrul întrevederii de curtoazie, efectuată săptămîna trecută de către reprezentanții Ministerului Mediului și cei ai MDRC în orașul Riga.

Reiterăm că despre modalitatea de dezvoltare a regiunilor Republicii Moldova după experiența

Letoniei, precum și despre inițierea colaborării interministeriale și examinarea posibilității semnării unui Memorandum de Înțelegere au discutat oficialii

ministerelor omoloage în luna aprilie 2011, iar în cadrul discuțiilor de săptămîna trecută au fost stabilite ultimele detalii privind semnarea acordului interministerial.

Totodată, un subiect important de discuție, în cadrul întrevederii, l-a constituit problemele actuale în protecția mediului. Părțile au

convenit să continue cooperarea de succes a Letoniei și Moldovei privind protecția mediului, iar ministrul leton a reiterat disponibilitatea experților din Letonia de a oferi consiliere și asistență pentru țara noastră la nivel internațional în gestionarea deșeurilor, comercializarea emisiilor etc. / [MDRC](#)

MONITORIZAREA PROIECTELOR

FOTOGRAFII

DESCRIEREA ACTIVITĂȚILOR

BIRUINȚA, 28 noiembrie | Un grup de specialiști de la Agenția de Dezvoltare Regională Nord (ADR Nord) au efectuat o vizită de documentare și monitorizare la proiectul pe care îl implementează în Biruința, raionul Sângerei.

Proiectul „Finisarea construcției poligonului pentru acumularea, sortarea și valorificarea deșeurilor menajere pentru 3 primării (7 localități): or. Biruința, Alexăndreni (s. Alexăndreni, s. Heciul Vechi, s. Grigorești, s. Țiplești, s. Țiplețești), s. Heciul Nou” a fost lansat în data de 22 martie 2011. Solicitantul proiectului este Primăria

orașului Biruința, raionul Sîngerei. Suma totală a proiectului este de 6 091 195,00 lei, din care 4 287 617,76 lei vor fi alocați de Fondul Național de Dezvoltare Regională (FNDR). Durata de implementare este programată pentru 11 luni. / adrnord.md

###

DURUITOAREA VECHE, 9 noiembrie | Prima vizită de lucru în cadrul proiectului „Asigurarea cu servicii de apă și canalizare a locuitorilor satului Duruitoarea Veche, comuna Costești, raionul Rîșcani” a avut loc miercuri, 9 noiembrie a.c., în satul Duruitoarea Veche.

Cu această ocazie, specialiști de la Agenția de Dezvoltare Regională Nord (ADR Nord), consultantul Agenției de Cooperare Internațională a Germaniei (GIZ), Margareta Vameș, și specialiști de la SRL „Valis” - inginerul-șef Mihai Herdic și dirigințele de șantier Anatol Popa - s-au întâlnit cu primarul de Costești, Ion Pleșca, pentru a negocia condițiile în care vor activa specialiștii SRL „Valis” pe parcursul lucrărilor la proiect. De asemenea, în cadrul unei ședințe ad-hoc în incinta Primăriei Costești, s-a coordonat și etapa lansării oficiale a proiectului.

După ședință, grupul de lucru a inspectat mai multe trasee ce vizează viitoarele lucrări în cadrul proiectului, după care, la Muzeul satului Duruitoarea Veche, s-a întâlnit cu mai mulți locuitori ai satului.

Obiectivul general al proiectului de la Duruitoarea Veche este crearea accesului la servicii de AAC pentru locuitorii satului. Solicitantul proiectului este Primăria comunei Costești. În urma implementării proiectului, 470 locuitori ai satului Duruitoarea Veche și cca 3000 de locuitori din comuna Costești vor beneficia de apă potabilă și canalizare. Timpul de implementare a proiectului, finanțat de GIZ, este de 1 an. Pînă în prezent, în activitățile proiectului au fost implicați cca 100 persoane: reprezentanți ai beneficiarilor proiectului, APL, prestatori de servicii AAC, servicii publice descentralizate în teritoriu, Agenția „Apele Moldovei”, Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor, Ministerul Mediului, ADR Nord. / adrnord.md

###

OTACI, 4 noiembrie | Directorul Agenției de Dezvoltare Regională Nord (ADR Nord), Ion Bodrug, împreună cu șeful Secției management proiecte de la ADR Nord, Constantin Bândiu, au efectuat o vizită de documentare în orașul Otaci, raionul Ocnița, unde au monitorizat desfășurarea lucrărilor în cadrul proiectului „Servicii calitative de apă și canalizare în orașul Otaci pentru un mediu curat în Regiunea Nord”.

Reprezentanții ADR Nord s-au întâlnit cu primarul de Otaci, Vasile Traghira, și cu directorul „Fedion-Com” SRL, Ion Mînăscuță, operatorul economic responsabil de lucrările la proiect.

În rezultatul vizitei, reprezentanții ADR Nord au luat act de solicitarea beneficiarului final al proiectului în ceea ce privește operarea unor modificări în proiectul tehnic, astfel încât, în rezultatul finalizării proiectului, să fie asigurat cu apă și canalizare întreg orașul Otaci. În acest sens, reprezentanții ADR Nord împreună cu primarul de Otaci au inspectat mai multe zone din oraș, unde lucrările sînt în progres.

Beneficiarul proiectului „Servicii calitative de apă și canalizare în orașul Otaci pentru un mediu curat în Regiunea Nord” este Primăria orașului Otaci. Proiectul a fost lansat în data de 8 iulie a.c. Obiectivul general al proiectului este extinderea și modernizarea sistemului de apă și canalizare al orașului Otaci. Suma totală a proiectului constituie 25 559 700 de lei, sumă solicitată integral din sursele Fondului Național pentru Dezvoltare Regională (FNDR). Durata de implementare a proiectului este de 24 luni. / adrnord.md

###

AVIZE

LISTA INSTITUȚIILOR BENEFICIARE DIN REGIUNEA NORD ÎN CADRUL PROGRAMULUI DE IMPLEMENTARE A MĂSURILOR DE EFICIENȚĂ ENERGETICĂ

În rezultatul ședinței Comitetului Consultativ al Programului de implementare a proiectelor din domeniul eficienței energetice și valorificării surselor regenerabile de energie, de la Ministerul Economiei, s-a decis aprobarea listei instituțiilor beneficiare, unde vor fi efectuate lucrările respective, aprobate spre finanțare în cadrul Programului de implementare a măsurilor de eficiență energetică și valorificare a surselor regenerabile de energie pentru obiective publice. Data limită de prezentare a proiectelor a fost 30 septembrie 2011.

CKICK AICI pentru lista instituțiilor din Regiunea Nord care au fost selectate.

Amintim că, la inițiativa directorului Agenției de Dezvoltare Regională Nord (ADR Nord), Ion BODRUG, în data de 22 septembrie a.c., directorii ADR Sud, Maria CULEȘOV, și ADR Centru, Tudor MEȘINĂ, s-au reunit, în incinta Ministerului Economiei, într-o ședință cu participarea conducerii Agenției pentru Eficiență Energetică (AEE): directorul Mihail STRATAN și vicedirectorul Călin NEGURĂ. În cadrul ședinței s-a discutat despre proiectele din domeniul eficienței energetice și energiei regenerabile, dar și despre posibilitatea și avantajele încheierii unui Memorandum între instituții. Detalii despre acest eveniment [AICI](#).

AL DOILEA APEL DE PROPUNERI DE PROIECTE ÎN CADRUL PROGRAMULUI OPERAȚIONAL COMUN ROMÂNIA-UCRAINA-REPUBLICA MOLDOVA 2007-2013

Programul Operațional Comun România-Ucraina-Republica Moldova 2007-2013

Prioritatea 1: Către o economie mai competitivă în zona de frontieră;

Prioritatea 2: Mediul și pregătirea pentru situații de urgență;

Prioritatea 3: Promovarea activităților People-to-People.

Ministerul Dezvoltării Regionale și Turismului (MDRT) din România, în calitate de Autoritate Comună de Management a Programul Operațional Comun România-Ucraina-Republica Moldova 2007-2013, solicită propuneri de proiecte pentru Prioritatea 1: Către o economie mai competitivă a zonei de frontieră; Prioritatea 2: Mediul și pregătirea pentru situații de urgență și Prioritatea 3: Promovarea activităților People-to-People, în aria eligibilă a programului, proiecte care

vor beneficia de asistență financiară din Programul Operațional Comun România-Ucraina-Republica Moldova 2007-2013.

Ghidurile solicitanților pot fi consultate la sediul MDRT, str.

Apolodor nr. 17, Sector 5, București, România, la sediile Secretariatului Tehnic Comun al programului: Biroul Regional pentru Cooperare Transfrontalieră Suceava, str. Dragoș Vodă nr. 22, Biroul Regional pentru Cooperare Transfrontalieră Iași, str. Păcurari nr. 110. De asemenea, informații utile puteți găsi [AICI](#) și [AICI](#).

Termenul limită de depunere a proiectelor este 30 ianuarie 2012.

Sesiuni de informare pentru această licitație de propuneri de proiecte au avut loc la Bălți și Edineț, în data de 29 și, respectiv, 30 noiembrie a.c. O sesiune de informare similară va avea loc și la Soroca, în data de 16 decembrie a.c.

ÎN VEDEREA SELECTĂRII UNUI GRUP DE REPONSABILI PENTRU RELAȚII CU PUBLICUL DIN CADRUL AUTORITĂȚILOR PUBLICE ȘI JURNALIȘTI

...pentru participarea la o serie de ateliere de instruire în domeniul
Modele și Standarde Internaționale în Comunicarea Politică

INFORMAȚIE DESPRE PROIECT

Atelierile vor fi organizate în cadrul proiectului „Revenirea la democrație! Fortificarea capacităților jurnalismului, îmbunătățirea cooperării guvernului și susținerea libertății mass-media în Republica Moldova”. *Acest proiect este finanțat de Uniunea Europeană și implementat de Fundația Konrad Adenauer, Centrul pentru Libertatea Presei, și PolAK.*

Proiectul presupune realizarea unei serii de activități pe parcursul a 24 luni, printre care, elaborarea curriculei pentru instruirea jurnaliștilor și autorităților publice, organizarea unui șir de cluburi de presă, elaborarea unui *Ghid de conduită pentru ofițerii de presă și responsabilii de relații cu publicul, desfășurarea a 4 ateliere referitoare la standardele internaționale și modelele comunicării politice etc.*

LOCUL ȘI PERIOADA

Trainingurile vor avea loc la Chișinău, Bălți și Cahul, cu durata de 1 zi, pe parcursul lunii decembrie:

19 decembrie - Chișinău;

20 decembrie - Bălți;

22 decembrie - Cahul;

23 decembrie - Chișinău.

LOGISTICĂ

Aranjamentele ce țin de organizarea atelierelor, transport local, vor fi efectuate de echipa proiectului din cadrul Centrului pentru Libertatea Presei. Toate cheltuielile sunt acoperite de către proiect.

CRITERII DE ELIGIBILITATE

Sunt eligibili să participe la atelierele de instruire jurnaliștii și responsabilii pentru comunicare și relații cu publicul din cadrul autorităților publice centrale și locale.

PROCEDURA DE APLICARE

Pentru a aplica, jurnaliștii și responsabilii pentru comunicare și relații cu publicul, vor expedia un CV (o pagina!), la adresa electronica kuksha@gmail.com, pînă la data de **11 decembrie 2011**, ora 17:00.

**PENTRU EVENTUALE ÎNTREBĂRI, PUTEȚI CONTACTA COORDONATORUL PROIECTULUI,
ALEXANDRU CLIUCOV, LA NUMĂRUL DE TELEFON: 069140427.**

REGIUNEA DE DEZVOLTARE NORD

Duruitoarea Veche, raionul Rîșcani

Vizitați [pagina ADR Nord din Facebook!](#) Și aici, ADR Nord vorbește cu Dvs.

**Acest buletin informativ, de 25 de pagini A4, este elaborat de
Agenția de Dezvoltare Regională Nord**

www.adrnord.md

BULETIN INFORMATIV NR. 11 / NOIEMBRIE 2011

Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor

ADR Nord
AGENȚIA DE DEZVOLTARE REGIONALĂ NORD

Cooperare pentru dezvoltare

Agenția de Dezvoltare Regională Nord
MD-3100 mun. Bălți, piața Vasile Alecsandri, 8A
tel./fax + 373-231 / 6-19-80, e-mail: office@adrnord.m; adrnord@gmail.com